

Samen met gehandicapten

'Samen maken we de stad'
luit de slogan van de
gemeente Zwolle, dus ook
met gehandicapten! Dit was
voor de ChristenUnie een
aanleiding om met (directe)
betrokkenen te praten, hoe
de stad er voor staat met
haar voorzieningen voor
gehandicapten.

SAMMEN
GEEHAN
MET
DICAPTEEN

Uitgangspunt

De ChristenUnie heeft in de afgelopen tijd samen met de gebruikers van de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) gekeken naar onderdelen die wellicht beter kunnen in Zwolle. Helaas ondervinden mensen met een beperking nog steeds hinder in onze stad. Dit wordt de komende jaren door de vergrijzing nog actueler. De ChristenUnie is van mening dat er voldoende maatregelen getroffen dienen te worden zodat iedere Zwolse burger, ongeacht zijn/haar beperking, maatschappelijk kan participeren. Zij vindt het dan ook belangrijk dat er een samenhangend gehandicapten-beleid wordt opgesteld.

2009

Begin dit jaar heeft wethouder Cnossen namens de gemeente Zwolle, 2009 uitgeroepen tot het jaar van de gehandicapten-sport onder de leus 'Zwolle sport onbeperkt'. Die ambitie wil de gemeente Zwolle waarmaken, niet alleen in 2009, maar zeker ook de jaren er na. Een goed initiatief vindt de ChristenUnie.

Ideaal

Maar de ChristenUnie vraagt óók om navolging op de beleidsterreinen buiten de sport. Hiervoor wil zij aandachtspunten benoemen die tot oplossingen kunnen leiden. Het is haar ideaal dat het in Zwolle een vanzelfsprekendheid is dat er rekening

gehouden wordt met alle inwoners, dus ook de inwoners met een beperking.

Deze mensen moeten hun leven zo kunnen inrichten dat de aanpassingen voldoende genoeg zijn om te participeren op alle terreinen. In de WMO, die sinds 2007 is ingevoerd, is geen specifiek gehandicaptenbeleid omschreven. Het is een participatiewet, verdeeld over zeven beleidsterreinen, waar de individuele voorzieningen deel van uitmaken.

De ChristenUnie streeft naar een integraal beleid op het gebied van wonen, welzijn, zorg, onderwijs, arbeid, cultuur en recreatie.

Aandachtspunten

De ChristenUnie ziet nog veel punten die aandacht vragen. Haar fractie heeft een aantal gesprekken met gebruikers van de WMO, de Zwolse Gehandicapten Raad en Mee-Isseloevers gevoerd. De aandachtspunten die in de gesprekken werden genoemd hebben betrekking op het volgende:

- vervoer, parkeergelegenheid, bereikbaarheid, toegankelijkheid.
- voorzieningen directe woonomgeving, uitgangselijkheid, recreatie en evenementen.
- onderwijs, stageplaatsen en passende arbeid.
- wegwijzer, informatievoorziening.

Hieronder beschrijven wij de genoemde aandachtspunten, zonder overigens de pretentie te hebben om volledig te zijn.

1 Vervoer, parkeergelegenheid, Bereikbaarheid en toegankelijkheid

WMO vervoer

De betrokkenen constateerden dat mensen, die gebruik maken van het WMO vervoer, rolstoelafhankelijk of slecht ter been zijn, vaak te lang in de kou of regen moeten wachten. De afgesproken taxi komt vaak te laat of soms helemaal niet.

Opstapplaatsen

In een gesprek met de vervoerder (taxicentrale TCZ, die het WMO vervoer in Zwolle verzorgt) blijkt dat de meeste mensen

in- en uitstappen op het Meerminnenplein, het Gasthuisplein en het Rode Torenpark. Specialeabri's, voor mensen die gebruik maken van het WMO vervoer, zullen hier zeker op z'n plaats zijn. Helaas is dit nu nog niet het geval.

Invalidenparkeerplaatsen

Hoewel Zwolle een aantal invalidenparkeerplaatsen heeft, is gebleken dat deze onvoldoende zijn in kwantiteit en kwaliteit. Er komen steeds meer mensen met een beperking, ook van buiten de stad, ons centrum bezoeken. Invalidenparkeerplaatsen moeten daarom altijd bereikbaar zijn. Uitbreiding van het aantal invalidenparkeerplaatsen is noodzakelijk. Ook de bestaande moeten toegankelijker en veiliger worden gemaakt. Bij gladheid moet op en naast al deze parkeerplaatsen gestrooid worden. Tevens moet het toezicht strenger, vooral bij grote stadsevenementen. Ook is gebleken dat er onvoldoende of zelfs geen invalidenparkeerplaatsen zijn bij openbare gebouwen of voorzieningen.

Service

Parkeermogelijkheden dienen op de kaart 'Blikveld' vermeld te worden, evenals in de stadsgids en op internet. Voor mensen met een chronische aandoening zou een parkeerkaart automatisch verlengd moeten worden en de keuringen hiervoor moeten over meerdere locaties van de stad mogelijk zijn.

samen met gehandicapten

Comfortroutes

In het collegeakkoord lezen wij dat er comfortroutes gepland zijn. Momenteel ervaren veel gehandicapten belemmeringen bij op- en afritten van trottoirs, zelfs het ontbreken of het niet goed aansluiten hiervan.

Bij aanleg en onderhoud van wegen, trottoirs en paden, dient rekening gehouden te worden met mensen met een beperking, door geen obstakels te plaatsen maar voor hen een vrije doorgang mogelijk te maken. Ook zijn de verkeerslichten niet altijd goed afgestemd op mensen met een (visuele) beperking. Geleidelijnen en rateltickers bij verkeerslichten kunnen standaard aangebracht worden.

Openbaar vervoer

Wat betreft het openbaar vervoer (OV), pleit de ChristenUnie voor meer haltes in de wijken zodat de afstand naar de haltebestemming wordt verkleind. Maximale afstand is 400 meter. Haltes dienen toegankelijk te zijn voor mensen met beperkingen.

Bij evenementen, recreatieve voorzieningen en de routes hiervoor, behoren altijd goed bereikbaar en toegankelijk te zijn.

Mensen met een beperking zien hierbij een belemmering om hun vrije tijd door te brengen. Dat geldt eveneens voor het openbaar vervoer.

Wat gezien wordt, is dat wegen/straten/paden/trottoirs nog te vaak een obstakel hebben. Ook is geconstateerd dat mensen,

die zich met een rolstoel zelf voortbewegen, bij hellingen en bruggen hinder ondervinden. Deze zijn te steil. De wettelijke norm voldoet, maar de haalbaarheid is er meestal niet bij rolstoelhouders.

2 Voorzieningen directe woon- omgeving, uitgankelijkheid, recreatie en evenementen

Openbaar invalidentoilet

Zwolle heeft een ruim aanbod van winkel- en horecavoorzieningen. Helaas is het ontbreken van openbare invalidentoiletten een grote belemmering voor een bezoek aan de binnenstad. Dit geldt voor zowel de Zwolse gehandicapte als de bezoeker van buiten de stad. Bij het plaatsen van voldoende en toegankelijke invalidentoiletten kunnen ook ondernemers hierin gestimuleerd worden. Er is immers een groeiende groep consumenten met een beperking, die graag gebruik maakt van de vele mogelijkheden in de stad.

Aanpasbaar bouwen

Aan de hand van het woonbesluit, moet de gemeente de bouwer de opdracht geven om woningen zo te bouwen dat achteraf geen verbouwingen en/of veranderingen nodig zijn. Dit geldt voor alle te bouwen objecten via de corporaties, de overheid en instellingen. Bij de (ver)bouw van woningen is het advies van de ZGR noodzakelijk en niet alleen het hanteren van de wettelijke norm. Beginspraak zal hier zeker toegepast moeten worden.

Uitgankelijkheid belangrijk bij gebouwen

Als men spreekt over toegankelijkheid, hoort men ook te spreken over uitgankelijkheid. Dat laatste valt nog wel eens te wensen over. Om mensen met een beperking in een gebouw te krijgen zal nog lukken, het wordt een ander verhaal om diezelfde mensen uit een gebouw te krijgen bijvoorbeeld bij een brand. De brandweer spreekt dan ook over werken aan uitgankelijkheid bij calamiteiten met mensen met een beperking.

Sport

Wat betreft het bevorderen van gehandicapten bij reguliere sportverenigingen, kan bij het betrekken van de Sportraad belemmeringen worden weggenomen. Deskundigheidsbevordering van trainers en bestuur is nodig ten behoeve van mensen met beperkingen. Met de (ver)bouw van sportaccommodaties moet rekening gehouden worden met aangepaste kleedruimtes, douches en invalidentoiletten. Voor veel mensen is sport een ontspanning. Hierbij is ook het sociale contact belangrijk, vooral voor mensen met een beperking. Helaas ondervinden zij bij verenigingen onvoldoende mogelijkheden of bejegening. Als voorwaarde moet bij vergunningverlening gesteld worden dat openbare evenementen e.d. toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

3 Onderwijs, stage- plaatsen, passende arbeid

Om bij school of werk te komen maakt men gebruik van:

- leerlingenvervoer
- individueel vervoer
- gehandicaptenvervoer

Preventie

Er moeten preventieve maatregelen genomen worden tegen vroegtijdig schooluitval en er moet gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden van het expertisecentrum en natuurlijke netwerken.

Verder moet gekeken worden naar de deskundigheidsbevordering van medewerkers bij arbeidstoeleiding zoals het WMO-loket en dergelijke. Daarnaast kan er standaard gebruik worden gemaakt van signaleringskaarten, autipas, enzovoort. Ook is er behoefte aan de nodige begeleiding bij het zoeken naar een geschikte, passende werkplek en bij internetgebruik.

Financiën

Het probleem op dit gebied is echter de ingewikkelde financiering. Er zijn diverse geldstromen dat het lastig uitzoeken is welke voor de betrokken leerling van toepassing is.

Een ander probleem is de juiste begeleiding naar passend werk. Piekjaren in uitval zijn vanaf het 16e tot het 20e levensjaar.

4 Wegwijzer, informatievoorziening

Toegankelijke informatie

Er moet fysieke toegankelijkheid mogelijk gemaakt worden voor alle burgers. Loketten horen aangepast te worden voor rolstoelgebruikers. Er is meer deskundigheidsbevordering nodig voor alle loketmedewerkers.

WMO-loket

Een verbreding van het WMO-loket. Het WMO-loket voldoet niet aan alle verwachtingen. Er is niet altijd de juiste doorverwijzing waardoor men onnodig lang moet wachten op passende hulp.

Mogelijkheden voor het indienen van klachten moet geoptimaliseerd worden en er moeten kortere tijden komen voor klachtenbehandeling. Het indienen van een klacht is niet zo simpel! Op internet zou alle relevante informatie voor gehandicapten gegroepeerd moeten worden. Het e-loket levert soms problemen op, ook bij het indienen van een klacht, en niet alle klachten komen op het juiste adres. Loketten zijn niet altijd toegankelijk voor mensen met een rolstoel. Het niet aanwezig zijn van deskundig personeel is een belemmering. Er wordt onvoldoende of niet doorgevraagd. Loketmedewerkers gaan te snel uit van een vanzelfsprekendheid dat men alles begrijpt. Dit zijn belemmeringen voor mensen met

een, niet zichtbare, beperking. Ook de, snelle, ICT maatschappij heeft drempels. De kans op sociale isolatie is daarbij aanwezig. Een verbetering zou wenselijk zijn.

Conclusie

ChristenUnie Zwolle, wil graag de hier bovengenoemde aandachtspunten opgelost en gerealiseerd zien. Zij is tevens van mening dat de uitgangspunten van Agenda 22 van toepassing zijn en vraagt de gemeente Zwolle deze toe te passen. Een integrale benadering en uitwerking van het gehandicaptenbeleid is nodig. Het raakt diverse beleidsterreinen en vraagt om een bredere aanpak dan alleen de WMO. De ChristenUnie wil bij de realisatie van de voorstellen, die te maken hebben met het

gehandicaptenbeleid, dat er rekening gehouden wordt met de gehandicapte medemens, zodat zij op deze manier in de toekomst als volwaardige burgers kunnen participeren. Voor de persoonsgebonden budgetten, de pgb's, wil de ChristenUnie wijzen op de gemeente Deventer die daarvoor beleid heeft ontwikkeld. Dit zou ook in Zwolle onderzocht kunnen worden om te zien of dit hier van toepassing is.

Dank

Voor de totstandkoming van deze notitie willen wij graag de volgende meedenkers hartelijk danken voor hun inbreng:
Mevrouw I. Bargeman, Zwolse Gehandicapten Raad en Mee-IJsseloevers.

■
Minke Kraijer en
Dikkie van Gijssel- van der Vegt,
ChristenUnie fractie Zwolle